

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»**

ІНІ «Європейська школа бізнесу»
Кафедра менеджменту та економіки

Методичні вказівки з курсу
**«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»**
для практичних занять студентів

Київ 2021

УДК 351/354

Рекомендовано до друку вченою радою
ННІ «Європейська школа бізнесу»
(протокол №5 від 24 червня 2021 р.)

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент Олена Бойко
(ПЗВО «Міжнародний європейський університет», м. Київ)

кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри
менеджменту та економіки Юлія Ремига
(ПЗВО «Міжнародний європейський університет», м. Київ)

Укладач: Ольга Андріївна Кузьменко

Методичні вказівки з курсу «Публічне управління та адміністрування» для практичних занять студентів / Кузьменко О. А. – К.: ЦП «Компринт», 2021. – 15 с.

Вивчення дисципліни дає можливість набуття знань щодо впливу держави на стан і розвиток суспільних процесів, свідомості, поведінку та діяльність особи і громадянина з метою досягнення цілей та реалізації функцій держави, які відображені у Конституції та законодавчих актах, шляхом запровадження державної політики, виробленої політичною системою та законодавчо закріпленої, через діяльність органів державної влади, наділених необхідною компетенцією, а також набуття навичок аналізу та оцінювання соціально-економічних процесів і явищ у суспільному середовищі та здійсненні професійної діяльності.

© О. А. Кузьменко, 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Сучасний стан державного управління та адміністрування обумовлює необхідність поглибленого вивчення процесів державного управління, як складний процес до якого залучаються державні і громадські інституції, а також оволодіти вмінням реалізувати завдання та функції професійної діяльності на основі базових принципів державного управління та управлінських технологій.

Метою викладання навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» є формування системи теоретичних знань про сутність і зміст поняття публічного управління та адміністрування, набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування суб'єктами публічної сфери законодавства, нормативних актів, засад та процедур в публічному управлінні; вивчення методів та технологій в публічному управлінні та адмініструванні, здобуття вмінь та формування компетенцій, які необхідні для виконання функціональних обов'язків та реалізації повноважень фахівця суб'єкта публічного управління та адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Основними завданням вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування» є формування таких знань:

- теоретичних та методологічних основ публічного управління та адміністрування;
- вивчення сутності, законів, принципів і механізмів публічного управління та адміністрування;
- особливості сучасного стану функціонування системи органів публічної адміністрації;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування;
- розуміння системи публічного управління та адміністрування, принципів її організації;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	Інд.	С. р.		л	п	лаб.	Інд.	С. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий розділ 1. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ В СУСПІЛЬСТВІ													
Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6	
Тема 2. Інституціональне забезпечення публічної влади	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 5. Система державних органів публічного адміністрування	8	2	2	-	-	4	10	2	-	-	-	8	
Тема 6. Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада.	8	2	2	-	-	4	10	-	2	-	-	8	
Тема 7. Методологічні особливості публічного управління та адміністрування.	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8	
Тема 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	10	2	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8	
Разом за змістовим розділом 1	68	16	16	-	-	36	70	4	4	-	-	62	
Змістовий розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ													
Тема 9. Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування.	10	2	2	-	-	6	6	-	-	-	-	6	
Тема 10. Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8	
Тема 11. Особливості оновлення публічного управління та адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 12. Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	8	2	2	-	-	4	10	-	2	-	-	8	
Тема 13. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 14. Вплив європейської інтеграції на розвиток держави	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Разом за змістовим розділом 2	52	12	12	-	-	28	50	2	2	-	-	46	
Усього годин	120	28	28	-	-	64	120	6	6	-	-	108	

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Які поняття є ключовими для розуміння сутності та особливостей публічного управління та адміністрування?
2. Охарактеризуйте поняття «держава» та «публічна влада».
3. Надайте відомі Вам визначення поняття «публічне управління».
4. Надайте визначення публічного управління, виходячи з властивості цілеспрямованості.
5. Охарактеризуйте публічне управління та адміністрування з погляду системного підходу.
6. Що являє собою діяльнісна модель публічного управління?
7. Поясніть, чим відрізняється публічне управління від менеджменту.
8. Охарактеризуйте міжрівневу взаємодію у системі публічного управління та адміністрування.
9. Які завдання стоять перед наукою публічного управління та адміністрування у зв'язку з трансформацією його моделі, досягненням необхідного рівня різноманіття системи публічного управління, забезпеченням випереджаючого управління?
10. Сформулюйте завдання науки публічного управління та адміністрування у зв'язку з розвитком проблемних ситуацій у процесах державотворення, врахуванням різноманітних чинників впливу суспільних трансформацій на ефективність і результативність публічного управління, розвитком сучасної публічної кадрової політики.
11. Охарактеризуйте публічне управління та адміністрування як економічну, освітню та наукову галузі.
12. Яку роль відіграє Національна академія публічного управління при Президентові України у становленні галузі знань «Публічне управління та адміністрування»?
13. Охарактеризуйте місце і роль науки публічного управління та адміністрування серед інших наук.
14. Розкрийте сутність поняття "наукове управління".
15. Що є об'єктом та предметом дослідження теорії публічного управління?
16. Охарактеризуйте міжрівневу взаємодію у системі публічного управління та адміністрування.
17. Що являють собою внутрішня та зовнішня взаємодії у системі публічного управління та адміністрування?
18. Назвіть складові взаємодії у системі публічного управління та адміністрування.
19. Охарактеризуйте модель системної організації управління суспільством.
20. Як можна характеризувати чинну модель публічного управління та адміністрування в Україні?
21. Назвіть основні напрями та процеси публічного управління та адміністрування як системи діяльності.
22. Охарактеризуйте напрям публічного будівництва (державотворення) в моделі публічного управління та адміністрування.
23. Охарактеризуйте напрям формування державних стратегій та політик в моделі публічного управління та адміністрування.

24. Охарактеризуйте напрям публічного адміністрування в моделі публічного управління.
25. Які основні форми публічного управління та адміністрування в Україні? Розкрийте їх призначення.
26. Дайте визначення поняття «закономірність».
27. Наведіть приклади закономірностей, притаманних публічному управлінню, та охарактеризуйте їх.
28. В чому проявляється закономірність ефективності управлінських рішень та дій?
29. Охарактеризуйте стабілізаційні чинники взаємозв'язку рівнів суспільного управління.
30. Чи існують загальноприйняті підходи та правила стосовно систематизації принципів публічного управління?
31. Назвіть та охарактеризуйте найбільш відомі загально-управлінські принципи.
32. Назвіть та охарактеризуйте найбільш відомі універсальні принципи управління.
33. Назвіть та охарактеризуйте принципи цілепокладання.
34. Назвіть та охарактеризуйте сучасні принципи управлінської діяльності.
35. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи публічного управління.
36. Назвіть та охарактеризуйте структурні принципи публічного управління.
37. Поясніть сутність чинників вибору, наведіть їх приклади.
38. Охарактеризуйте моделі циклу та процесу управління.
39. Поясніть схему методологічного супроводу циклу процесу управління в соціальній системі.
40. Розкрийте сутність поняття «самоорганізаційна спроможність розвитку».
41. Поясніть схему розробки концепцій за принципом досягнення самоорганізаційної спроможності розвитку.
42. Назвіть та охарактеризуйте відомі Вам поширені підходи сучасної публічно-управлінської діяльності, які складають основу управлінського мислення.
43. Стисло охарактеризуйте актуальні проблеми світового розвитку.
44. Стисло охарактеризуйте новітні моделі-підходи сучасного управління суспільним розвитком.
45. Розкрийте сутність американської парадигми досліджень публічного управління.

ПЕРЕЛІК СИТУАЦІЙНИХ ВПРАВ:

Завдання 1. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи до публічного адміністрування.

На основі аналізу даних про підходи до публічного адміністрування виділити переваги та недоліки сучасних методологічних підходів до публічного адміністрування. Надати обґрунтовану відповідь: прихильником якого підходу ви є?

Чи потрібно на сучасному етапі розвитку для України здійснювати розвиток публічного адміністрування?

Обґрунтувати власну думку із наведенням прикладів.

Завдання 2. Публічне адміністрування та феномен влади.

Викладач надає інформацію щодо особливостей та основних тенденцій розвитку влади. Студенти формують власну думку з приводу розвитку подій, а також критично осмислюють проблемні питання у поданому матеріалі за допомогою дискусії.

Завдання 3.

Влада є центральною політичною категорією. Вона дає ключ до розуміння сутності і призначення політичних рухів і самої політики. Тому розуміння сутності влади й знання форм її здійснення є однією з основних передумов ефективної політичної діяльності, дозволяє виділити політику і політичні відносини з усієї групи суспільних відносин:

- порівняти основні характерні ознаки влади як соціального явища і політичної влади;
- дати відповідь на питання про спільне і відмінне між політичною і державною владою;
- звернути увагу на фактори легітимізації влади;
- розкрити її функції в життєдіяльності суспільства;
- порівняти основні ознаки різновидів політичних режимів (тоталітарного, авторитарного, демократичного);
- розглянути реалізацію народовладдя в демократичному суспільстві;
- визначити сутність та умови функціонального розподілу влади на законодавчу, виконавчу і судову.

Завдання 4.

Аналіз повноважень посадових осіб та органів міського самоврядування:

- обрати будь-який перелік повноважень;
- відповідно до обраного органу чи посадової особи, а також вибраних повноважень, подати коротку характеристику діяльності суб'єкта;
- визначити місце та роль у системі міського врядування;
- виявити взаємозв'язок між елементами системи міського самоврядування.

Завдання 5.

З наведених викладачем основних ситуативних проблем наявного адміністративно-територіального устрою держави необхідно обрати ті, які потребують першочергового вирішення, та інші проранжувати за ступенем важливості. Навести власні приклади вирішення означених проблем та обґрунтувати власну думку.

Завдання 6.

Визначити та надати схематичне зображення взаємозв'язку між законами, закономірностями і принципами управління соціальними системами:

- принципи соціального управління;
- загальні закони соціального розвитку;
- закони і закономірності соціального управління;
- закони певного періоду соціального розвитку.

У чому полягає суттєва відмінність між принципами та методами саме соціального управління порівняно з принципами управління підприємницької діяльності?

Завдання 7. Адміністративний процес та адміністративне виробництво.

Розглянути адміністративний процес: нові підходи до розуміння.

- Дати визначення адміністративного акту, охарактеризуйте його особливості.
- Пояснити, що таке правовий режим адміністративного акту?
- Адміністративний договір: у чому його суть і роль в системі правового регулювання?
- Визначити, у чому полягає специфіка нормативних правових актів місцевого самоврядування?

Завдання 8.

Оскільки процес прийняття рішень розпадається на окремі етапи і функціональні фази, то подані складові елементи процесу прийняття політичних державних рішень необхідно розташувати у логічній цілісній послідовності та навести приклади.

Розробка і гласний розгляд альтернативних варіантів політичного вирішення суспільних проблем.

Визначення пріоритетних проблем і формування політичного "порядку денного".

Контроль за перебігом здійснення рішення і «зворотний зв'язок» з його результатами.

Остаточний вибір, формулювання і легітимізація прийнятого рішення.

Реалізація та введення в політичну практику прийнятих рішень.

Завдання 9. Взаємовідносини адміністрацій та суспільства з приводу надання адміністративних послуг.

Чим відвідувач адміністративного органу відрізняється від клієнта?

Пояснити чи можливо кожному робітнику адміністративного апарату довіряти контакти з відвідувачами?

Сутність службового обов'язку адміністрації перед відвідувачами.

Завдання 10. Механізм публічного адміністрування.

Використовуючи інформаційні дані ситуацій, що надає викладач, необхідно:

- розробити план дій щодо розвитку публічних організацій;
- описати використані методи публічного адміністрування;
- зазначити, який стиль публічного адміністрування доцільно застосовувати;
- вказати, який із принципів організації діяльності органів публічного адміністрування буде найефективніший в означеній ситуації;
- вказати, яка зі складових механізму публічного адміністрування у поданій ситуації ефективніша, пояснити чому, на вашу думку.

Завдання 11.

Встановити, чи є корумповані дії, якщо так, то визначити можливий тип корупції, власну думку обґрунтувати та запропонувати заходи щодо їх усунення.

Ситуація 1: Представник громадської організації висловив подяку на правах співпраці із державним службовцем, який відстоював інтереси організації у відповідному міністерстві. Подяка полягала в розмірі п'яти тисяч гривень, а також у тому, що за необхідності при першій нагоді державний службовець отримає підтримку електорату, зокрема серед членів зазначеної громадської організації.

Ситуація 2: Підприємство щорічно подає вчасно звіти до органів статистики та екології про обсяги шкідливих викидів. Проте інколи ці звіти не проходять перевірки на відповідність дійсності, оскільки персонал підприємства дещо занижує показники, щоб не сплачувати чималі штрафи та не витратити великі суми на оновлення обладнання.

Службовці органів статистики та екології заплющують очі на певну невідповідність, бо отримують подяку від керівництва персоналу в розмірі суми, що в десятки разів менше за суму штрафів.

Ситуація 3: До відділення реанімації лікарні потрапило п'ять пацієнтів приблизно в однаково складному стані, проте різної вікової категорії. Зміна може якісно надати допомогу лише чотирьом пацієнтам, інші або мають чекати або власним коштом потрапити до іншої лікарні, що знаходиться за три квартали. Громадянин, який дізнався про можливості обслуговування, звертається до головного лікаря зміни відділення реанімації з проханням, що підкріплено сумою в розмірі п'ятнадцяти тисяч грн, обслужити його протеже першим.

Завдання 12.

Навести перелік законодавчих актів, що забезпечують основу публічного адміністрування. Розподілити за сферами застосування, а також позначити основних користувачів та вкажіть для кого першочергово розроблявся певний законопроект, думки обґрунтувати. Розглянути можливі варіанти структур, які могли ініціювати певний законопроект.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни «Публічне управління та адміністрування» виконується у восьмому семестрі, відповідно до методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни.

Виконання ІНДЗ є важливим етапом у підготовці до виконання дипломного проекту (роботи) майбутнього фахівця – менеджера.

Індивідуальне завдання є підсумковою самостійною роботою студента, що передбачає використання отриманих знань та навиків під час лекційного та практичного курсів з дисципліни «Публічне управління та адміністрування», тому виконується поступово у кілька етапів відповідно до пройденого матеріалу в межах структури курсу.

Індивідуальна робота реалізується у формі есе, написання якого розкриває глибокі та ґрунтовні знання з обраної теми чи проблемного питання тощо.

Виконання, оформлення та захист ІНДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО КЕЙСУ

На тлі змін, що тривають в Україні у зв'язку з інтеграційними процесами, розроблено та затверджено ряд нормативно-правових документів, що вдосконалюють та оптимізують систему публічного управління, серед яких:

– Угода між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування програми «Підтримка комплексного реформування державного управління в Україні» від 19.12.2016,

– Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації комплексної реформи державного управління» від 18.08.2017 №647, та ряд інших правових актів.

У зв'язку з цим, виникає необхідність впровадження належного організаційно-структурного забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади з відповідним функціональними повноваженнями та конкретно визначеною компетенцією, а також проведення оцінки державного управління в Україні відповідно до Принципів державного управління, розроблених Програмою підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA).

На разі, в Україні діє Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, метою якого є посилення інституційних реформ у державному секторі, насамперед адміністративної реформи державної служби та реформи управління персоналом у державному секторі через адаптацію інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу.

З метою впровадження окреслених вище інноваційних змін в сфері публічного адміністрування, в нашій державі триває процес створення в структурі апаратів міністерств системи директоратів, що мають забезпечити розробку та впровадження ключових реформ державного управління в тій чи іншій сфері.

Завдання:

1. Визначити основні тенденції впровадження інновацій в системі державного управління у зв'язку імплементацією національного законодавства до норм Європейського Союзу.

2. Охарактеризувати основний зміст положень Програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA) та її впливу на реформу державної служби в Україні.

3. Здійснити загальноправовий аналіз норм Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації комплексної реформи державного управління» від 18.08.2017 №647 та Угоди між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування програми «Підтримка комплексного реформування державного управління в Україні» від 19.12.2016 р. та надати обґрунтовані висновки щодо доцільності проведення змін в системі державного управління.

4. Запропонувати уніфіковану структуру директорату.

5. Визначити основну місію та цілі діяльності залежно від сфери управління.

6. Охарактеризувати ключові реформи, за реалізацію яких буде відповідати той чи інший директорат.

7. Зробіть прогноз щодо того, які позитивні зміни відбудуться в системі державного управління з впровадженням вищезазначеної інноваційної реформи в системі органів державного управління.

За своїм змістом ІНДЗ має відповідати формату аналітичної записки з обраної теми. Обсяг ІНДЗ як правило, у межах до 15 сторінок формату А4.

За структурою ІНДЗ складається із короткого вступу, двох або трьох розділів основної частини, висновків та списку використаної літератури. План написання ІНДЗ повинен мати внутрішню єдність і логіку, враховувати актуальність проблеми, її наукову розробленість та практичну значимість.

У вступі вивчається практична значимість, формулюються мета й завдання.

Основна частина обсягом до 12 сторінок комп'ютерного тексту, повинна містити:

виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність і зміст предмета досліджуваної теми, з огляду на цілі й завдання;

розгляд різних точок зору провідних фахівців з досліджуваних питань на основі аналізу літературних та інших інформаційних джерел;

визначення пріоритетних питань, що підлягають першочерговому розв'язанню;

аналіз практичних матеріалів, сучасних тенденцій розвитку та особливості, притаманні галузі.

На основі отриманих результатів розглядаються пропозиції, рекомендації, заходи щодо досягнення цілей згідно з темою ІНДЗ. При цьому студент повинен виявити самостійність та ініціативу.

Висновки є завершальним етапом виконаного студентом ІНДЗ. Вони повинні містити короткі підсумки за результатами дослідження та прикладного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних і негативних сторін, а

також нереалізованих можливостей; перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження; отримані якісні та кількісні показники; можливі варіанти реалізації запропонованих у ІНДЗ заходів.

До ІНДЗ має бути доданий список використаної літератури, складений відповідно до існуючих вимог.

Викладення матеріалу в ІНДЗ має мати науковий характер, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, бути логічно послідовним. **Пряме переписування матеріалів з літератури неприпустиме.**

Студенту надається право самостійного вибору варіанта ІНДЗ із переліку питань, які подано вище.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Алексєєв В. М. Структури публічного управління в Україні: громадівські ради / В. М. Алексєєв. – Чернівці: Технодрук, 2014. – 76 с.

2. Амосов О.Ю. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма) / О. Ю. Амосов, Н. Л. Гавкалова // Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. – Х.: Вид-во "ДокНаукДержУпр". – Спеціальний випуск. – Червень, 2013. – С. 6–13.

3. Баштанник В. Трансформація державного управління в контексті європейських інтеграційних процесів [Текст] : монографія / В. В. Баштанник; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. - Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2010. - 390 с.

4. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки: підручник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К.: Знання, 2008. – 398 с.

5. Державна політика: підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.: НАДУ, 2014. – 448 с.

6. Державне управління та державна служба: словник-довідник / за ред. О. Ю. Оболенського. – К.: КНЕУ, 2005. – 208 с.

7. Державне управління: основи теорії, історія і практика [Текст]: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Іжа, Г. І. Арабаджи; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. - 393 с.

8. Лазор О.Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування: навч. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Лазор. – К.: Дакор, 2007. – 312 с.

9. Менеджмент для публічної влади: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. – Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", 2011. – 360 с.

10. Михненко А. М. Інституалізація суспільного розвитку: навч. посіб. / А. М. Михненко, Е. М. Макаренко, Н. Г. Макаренко. - К.: НАДУ, 2011. - 292 с.

11. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни "Публічне адміністрування" (для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 7.03060101, 8.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)") / С. І. Чернов; С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 98 с.

Допоміжна:

1. Андрианов В.Д. Бюрократия, коррупция и эффективность государственного управления: история и современность / В. Д. Андрианов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Волтерс Клувер, 2011. – 288 с.
2. Андрианов В.Д. Коррупция как глобальная проблема: история и современность / В.Д. Андрианов. – М.: Экономика, 2011. – 304 с.
3. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: курс лекций / Г. В. Атаманчук. – 2-е изд., дополн. – М.: Омега-Л, 2004. – 584 с.
4. Багній М. Державна реєстрація громадських об'єднань та благодійних організацій: практ. посіб. / М. Багній, Т. Яцків. – Львів, 2014. – 176 с.
5. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: монографія / В. Д. Бакуменко. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
6. Ведута Е.Н. Стратегия и экономическая политика государства / Е. Н. Ведута. – М.: Академический Проект, 2003. – 456 с.
7. Голубева А.А. Оценка порталов органов государственного управления на основе концепции общественной ценности. Научные доклады / А. А. Голубева. – № 5(R). – СПб.: НИИ менеджмента СПбГУ, 2007. – 40 с.
8. Государственная служба (комплексный подход): учеб. пособ. / авт. кол. под ред. А. В. Облонского, А. Г. Барабашева. – 2-е изд. – М.: Дело, 2000. – 440 с.
9. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х.: ХарРІ УАДУ "Магістр", 2003. – 236 с.
10. Європеїзація публічного адміністрування в Україні в контексті європейської інтеграції: матеріали наук.-практ. конф. 17 груд. 2009 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2009. – 224 с.
11. Культура й етика в публічному адмініструванні: наук. Розробка / С. М. Серьогін, О. В. Антонова, І. І. Хожило та ін. – К.: НАДУ, 2010. – 40 с.
12. Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – Луцьк: Ред.-вид. відділ "Вежа" Вол. держ. унів. ім. Л. Українки, 2000. – 558 с.
13. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. – 582 с.
14. Монастирський Г. Л. Теорія організації: навч. посіб. / Г. Л. Монастирський. – К.: Знання, 2008. – 319 с.
15. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова, Н. В. Фоміцька; за заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2011. – 306 с.
16. Реформування державної політики в Україні: теоретико-методологічні засади дослідження та впровадження: навч.-наук. видання / авт. кол.: В.А.Ребкало (кер.) [та ін.]. - К.; Львів: НАДУ, 2012. – 352 с.
17. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник / О. Ф. Скакун. – 3-тє вид. – К.: Алерта, 2012. – 524 с.

18. Чиркин В. Е. Публичное управление: учебник / В. Е. Чиркин. – М.: Юристъ, 2004. – 475 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Президент України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Урядовий портал // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/uk>
6. Міністерство освіти і науки України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
7. Державна служба статистики України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Національне агентство України з питань державної служби // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://nads.gov.ua/>

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

КУЗЬМЕНКО ОЛЬГА АНДРІЇВНА

Методичні вказівки з курсу
**«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»**
для практичних занять студентів

Редактор Вербицький Євгеній

Підписано до друку 05.07.2021.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк – цифровий.
Наклад 300 прим. Ум. друк. арк. 1,0.
Друк ЦП «КОМПРИНТ». Свідоцтво ДК №4131 від 04.08.2011 р.
М.Київ, вул.Предславинська, 28
095-941-84-99, 067-209-54-30
Email: komprint@ukr.net